

בדיקת כמוסת וידאו של המעי הדק

נבדק יקר

הנך עומד לעבור בבדיקת כמוסת וידאו של המעי הדק. ברצוננו להדריך אותך לקראת הבדיקה ולהעניק לך מידע חיוני נוסף שיסייע לך להבין את התהליך בכללותו

מטרת הבדיקה

מטרת הבדיקה הינה לאפשר הסתכלות במישרין של הרירית בכל המעי הדק לצורך קביעת אבחנת סגולית באשר הסיבות לאנמיה מחוסר ברזל, דמם במעי הדק, נוכחות מחלות דלקתיות אשר גורמות לכאבי בטן ולשלשול כרוני לאחר בירור אנדוסקופי מקיף. לבסוף בבדיקה זו עשויה לעזור לנו בהערכת תגובה של המעי לטיפולים ביולוגים ואחרים במטופלים הלוקים במחלה ע"ש קרוהן. מעידה זה ניתן להשיג על ידי בדיקת כמוסת וידאו ללא כלל צורך בבדיקות פולשניות אחרות. הבדיקה מתבצעת על ידי בליעת הכמוסה, שגודלה כגודל גלולת ויטמינים, אשר בתוכה מצלמת וידאו זעירה, מקור אור, סוללה ומשדר. הציפוי החלק ומבנה הכמוסה מאפשרים בליעה קלה יחסית ומונעים את הידבקותה לדופן מערכת העיכול. אין צורך במתן הרדמה כדי לבצע בדיקה זו אלא לבלוע אותה עם מים. המצלמה שבתוך הכמוסה משדרת תמונות מרובות, שנקלטות בעזרת חיישנים המוצמדים לדופן הבטן אשר מעבירים את כל הסרט אל מקלט מיוחד ממוקד בחגורה נחגרת למותני הנבדק. הכמוסה מתקדמת באמצעות התנועה הטבעית של מערכת העיכול, מבליעתה, דרך הושט, הקיבה המעי הדק והמעי הגס ונפלטת יחד עם הצואה תוך 8 עד 72 שעות ממועד בליעתה.

במספר קטן מהמטופלים יתכן והבדיקה לא תהיה שלמה. למשל, הכמוסה עלולה להישאר בקיבה, או לא לעבור את כל המעי הדק. אכן ללא התקדמות והעברתה הולמת בכל המעי, לא נוכל להעריך את כל המעיית וכחוצאה מכך לא נוכל להפיק מסקנות סופיות. למרבה הצער, לא תמיד ניתן לצפות בעיות אלה מראש, יחד עם זאת, ולמרות המגבלות שתוארו לעיל, בבדיקת כמוסת הוידאו היא עדיין הבדיקה הלא פולשנית הטובה ביותר לאבחון מחלות של המעי הדק, ויעילותה האבחנתית הינה סביב 70%.

הוראות לביצוע בדיקה

- 1- אנמיה מחוסר ברזל מסיבה לא ברורה, כאשר בבדיקות אנדוסקופיות קודמות הינן תקינות
- 2- חשד לדמם ממעי הדק (Small bowel bleeding)
- 3- חשד למחלות דלקתיות כרוניות של המעי הדק
- 4- להערכת תגובת הרירית של המעי לטיפולי סגולים מתקדמים במטופלים הלוקים במחלה ע"ש קרוהן

לקראת הבדיקה

- **ארבעה שבועות לפני הבדיקה יש להימנע מנטילת תרופות מסוג NSAIDs:** נוגדי דלקת פרקים או שרירים שאינם סטרואידים (כגון: ארקוקסיה, וולטרן, אדוויל, נורופן, אינדומט, וכדומה).
- **48 שעות לפני הבדיקה, יש לשמור על דיאטה דלת סיבים (ללא ירקות, פירות, בשר ודג ים).**
- **24 שעות לפני הבדיקה, יש לשמור על דיאטה המבוססת על נוזלים צלולים בלבד** (מרק צה, מעדני ג'ל י - לא אדום, קפה ללא חלב).
- **12 שעות לפני הבדיקה – (מ שעה 20:00) יש לצום!** (מותר לשתות מים בלבד).
- ניתן להמשיך ליטול תרופות חיוניות כגון: ליתר לחץ דם, מחלות לב, תרופות לדילול הדם, אספירין, אבל יש להפסיקן עד שעתיים טרם הבדיקה.
- בבוקר הבדיקה, אין ליטול תרופות לכולסטרול, לבעיות בלוטת המגן, ויטמינים.
- כמו כן, אין לעשן בבוקר הבדיקה

הערותיי

- חשוב לדעת **טרם הבדיקה** האם הנך עברת ניתוחי קיבה או מעיד הדק, טיפולי קרינה בבטן או לוקה במחלה ע"ש קרוהן
- במקרים מסוימים ועל פי החלטה של רופא גסטרו המבצע את הבדיקה, יתכן והנך תתבקש לעבור בבדיקת כמוסה דמה (אבירה, נמסה) טרם כמוסת וידאו רגילה
- **הבדיקה אסורה בעת הריון**
- **במידה והנך בעל קוצב לב, יש לקבל יעוץ ואישור רשמי של רופא קרדיולוג בקיא בקיצוב לב טרם בבדיקה זו**

ד"ר דלגדו חורחה-שמואל
מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה ומחלות כבד
בית החולים אסותא כלניות אשדוד

- במידה והנך מקבל תרופות שפוגעות **במנגנון התרופנות של הקיבה**, וכתוצאה מכך ביכולת לניידות של כמות וידאו, כגון תרופות נגד דיכאון, אופיאטים, ותרופות לסוכרת \ השמנה יתר מסוג: Semaglutide, Tirzepatide, Liraglutide, יש להיוועץ ברופא משפחה כדי לנסות להפסיק תרופות אלו כשבוע טרם בדיקתך.
- נבצע את הבדיקה, בכל אופן, במידה ולא יהיה ניתן להפסיק תרופות לעיל בעקבות חשיבותן בטיפולך. על כל פנים, נא לשאול את הרופא המשפחה שלך האם ניתן להפסיק באופן זמני. תודה!

בהגעתך למכון, עליך להצטייד ב:

- תעודת זהה עם תמונתך (תעודת זהות, דרכון או רישיון נהיגה)
- טופס התחייבות לבדיקה
- מכתב הפנייתך מרופא גסטרו או רופא משפחה

מהלך הבדיקה

- הבדיקה מתבצעת **במכון גסטרו אסותא כלניות אשדוד או במכון גסטרו אסותא באר-שבע.**
- **ד"ר חורחה-שמואל דלגדו**, מומחה בגסטרואנטרולוגיה ובקיא בפיענוח בדיקות אלו משנת 2005 יבצע בדיקה זו.
- כמו כן, הצוות הסיעודי יכין אותך לבדיקה בין היתר על ידי הלבשת חגורה המכילה את המכשיר הקולט והסוללה שלו
- אכן לאחר הפעלת המכשיר, תתבקש לבלוע את הכמוסה באמצעות מים.
- עליך להישאר במכון לצורך השגחה במשך כ-20 דקות, לאחר מכן, במידה והכל תקין תוכל לעזוב את המכון

לאחר הבדיקה

א- הנחיות לאחר בליעת כמוסת וידאו

- שעתיים לאחר בליעת הכמוסה יהיה ניתן לשתות משקאות צלולים ולא מוגזים, מים, תה.
- 4 שעות לאחר בליעת הכמוסה יהיה ניתן לאכול ארוחה קלה עדיף כריך קטן
- 11 שעות לאחר בליעת הכמוסה יהיה ניתן לאכול ולשתות כרגיל.
- כעבור 11 שעות מבליעת הכמוסה יש לחזור למכון גסטרו לצורך הסרת החגורה והחזרת מכשיר הקלטה ומערכת החיישנים.

ב-הערות נוספות

- אין לנתק את הציוד או להסירו במהלך 11 השעות של הבדיקה.
- יש להימנע מחשיפה ישירה לאור שמש.
- יש להימנע משכיבה במהלך 4 השעות הראשונות שלאחר הבדיקה.
- יש להימנע מתנועות חדות ומחבטות במכשיר רישום הנתונים.
- יש להימנע משהייה בקרבת שדה אלקטרומגנטי חזק כגון: מכשירי MRI תחנות רדיו חובבים וכדומה.
- יש להימנע מהרטבת המכשיר.

סבוכים נדירים

- סיבוך נדיר הינו שהיית הכמוסה בתוך המעי הדק וכתוצאה מכך סיכון לגרימת לחסימת מעיים, בעיקר אצל מטופלים בעלי רקע של ניתוחי מעי הדק, מאורעות חסימת מעיים קודמים, הציריות של המעי בשל מחלות דלקתיות כרוניות או מחלות שאתיות (של המעי הדק) או מצבי בתר טיפול קרינתי בבטן
- אי-לכך, במקרים לעיל אנו תמיד מבצעים ראשית בדיקת כמוסה אבירה (נמסה - דמה). טרם בדיקה רגילה.
- מכל מקום, ולעיתים רחוקות, יתכן והרופאים יצטרכו להוציא את כמוסת וידאו על ידי בדיקת אנטרסקופיה או אפילו בניתוח מעי (לשם הוצאת הכמוסה ושחרור החסימה).
- אכן, אם במהלך היממה שלאחר הבדיקה מופיעים כאבי בטן עזים, הקאות חוזרות, חום, או כל הרעה בהרגשתך הכללית, יש לפנות לחדר מין כירורגי הקרוב ביותר למקום מגוריך

תוצאות בדיקתך

- לאחר החזרת המכשיר, הוידאו שהוקלטו במהלך הבדיקה יועבר לתהליך עיבוד ועריכה במחשב מיוחד באסותא. כעבור ימים אחדים ד"ר דלגדו שמואל יבצע פיענוח של בדיקתך ותוצאותיך יועברו ויופיעו בשלמותן באזור "האישי שלך" באתר אסותא שלי".
- פחות סביר אבל אפשרי כמובן, הנך יכול להגיע בעצמך למכון גסטרו (עם תעודה מזהה) ותקבל את תוצאתך.
- חשוב מאוד לחזור עם תוצאותיך לרופא משפחה שלך

בהצלחה והחלמה מלאה!

Jorge-Shmuel Delgado, MD, AGAF, FAASLD

